

Тарас Григорович Шевченко

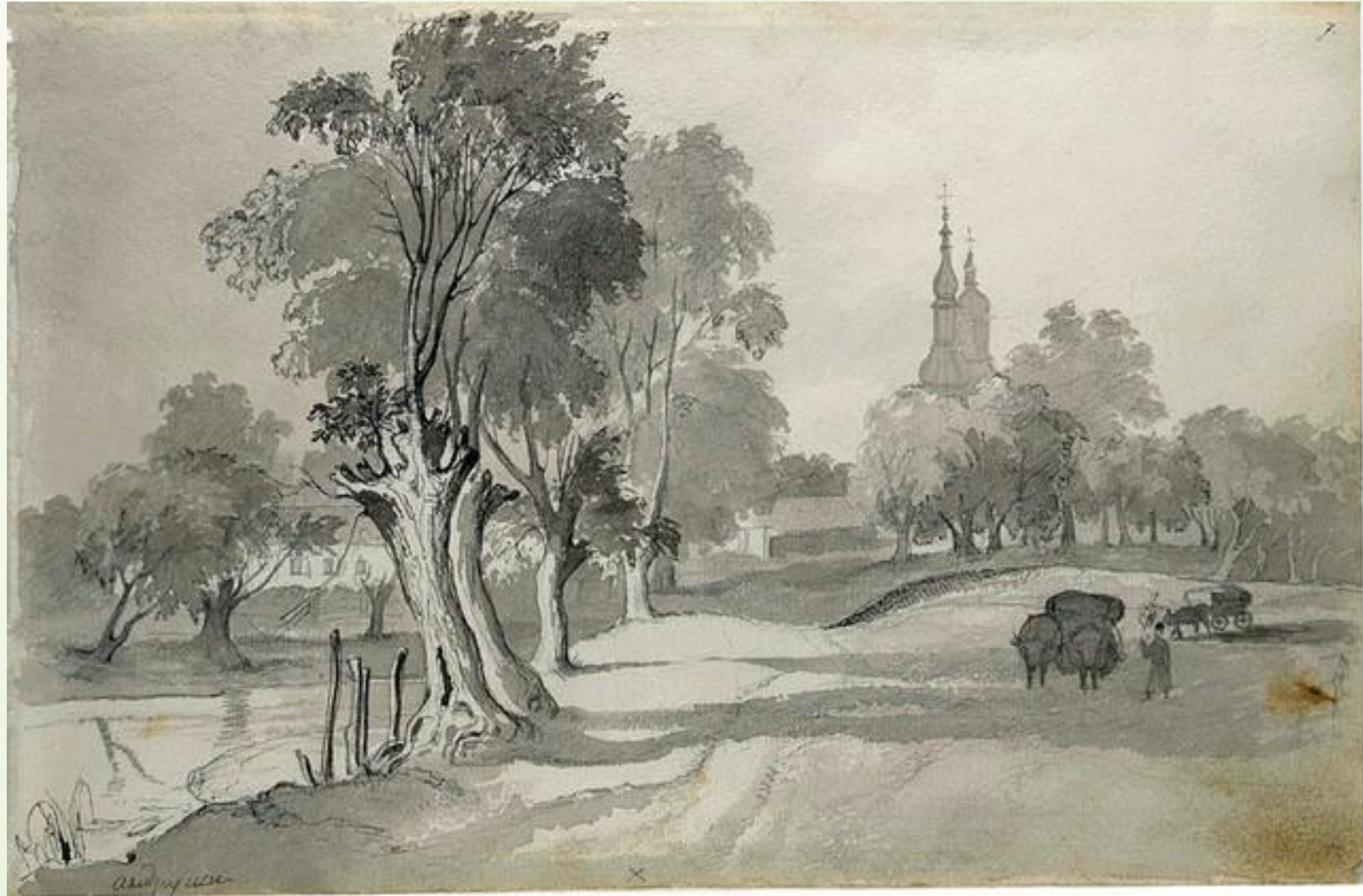
Поема "Кавказ"

Історична основа твору

- «Кавказ» був написаний Т. Шевченком у Переяславі 1845 р., Традиційне визначення жанру «Кавказу» як поеми зумовлене відносно великим розміром і суспільним значенням твору.

Таке визначення, можна прийняти лише умовно, адже твір не має сюжету, у ньому відсутні дійові особи, що не є характерним для поеми як жанру. «Кавказ» — індивідуальна лірико-сатирична жанрова форма, близька водночас і до інвективи, і до медитації, і до героїчної оди.

- Поема "Кавказ", присвячена другу Тараса Шевченка Якову де Бальмену, який загинув на Кавказі під час війни з горцями. Це була несправедлива війна, яку вів уряд царської Росії, прагнучи поневолити народи Кавказу. Війна забрала у Шевченка близького друга, який став невинною жертвою.

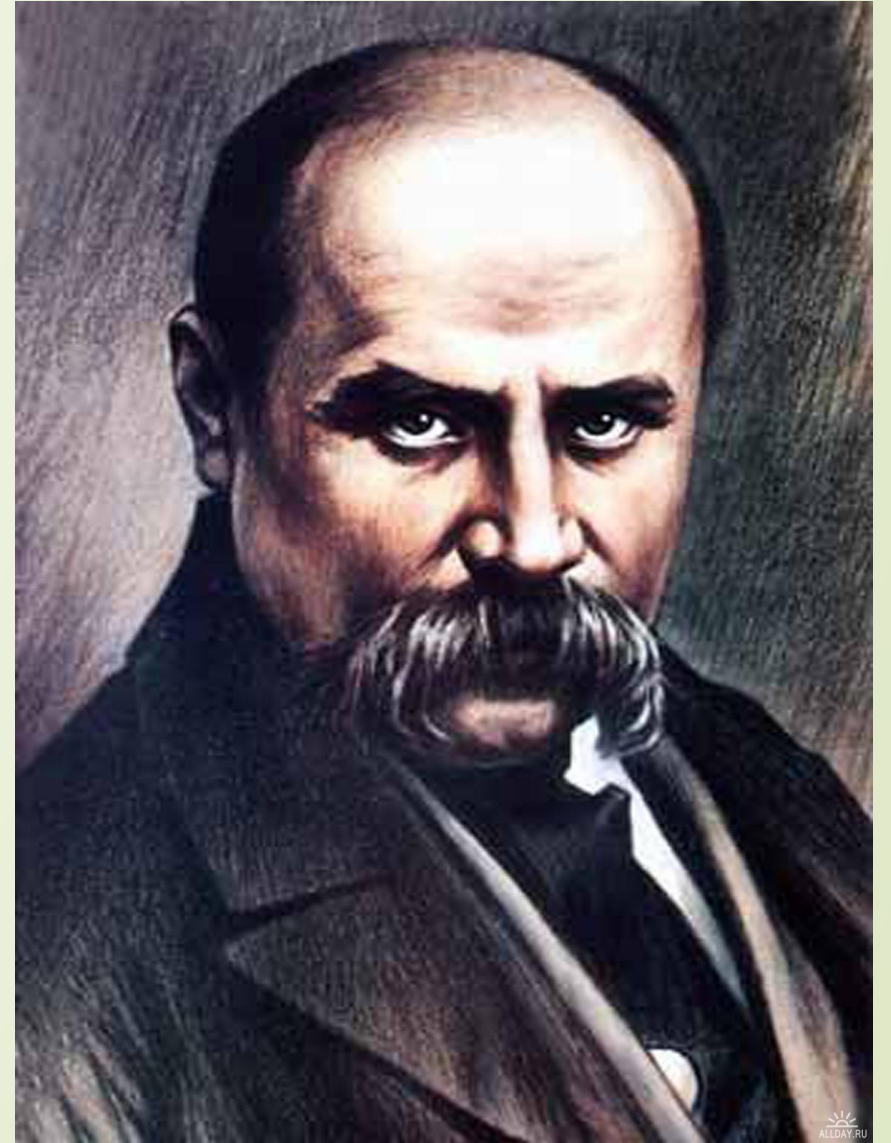
Розпочинається твір символічною картиною. На тлі Кавказьких гір Шевченко змальовує Прометея, прикутого до скелі; щодня орел мучить титана, розбиває його серце, але "воно знову оживає і сміється знову". Образ Прометея взятий із давньогрецької міфології, він осмислювався багатьма письменниками.

У Шевченка Прометей - це символ нескореного народу, уособлення прагнень народів Кавказу до свободи та відстоювання незалежного мирного життя: "Не вмирає душа наша, Не вмирає воля".

Пророче звучать слова великого Кобзаря, адресовані всім народам, які борються за незалежність: "Борітеся - поборете!" Адже у всіх поневолених народів царської Росії доля схожа, вони позбавлені права вільно розвиватися, говорити рідною мовою: "Од молдаванина до фіна на всіх язиках все мовчить, бо благоденствує!"

Отже, поема
"Кавказ" викриває
моральний
занепад правлячих
кіл царської Росії,
які відступилися від
людських і Божих
заповідей,
запроваджуючи
політику тиранії,
ненависті до
людей,
лицемірства та
жадоби до наживи.